

Ödemeler Dengesi - Kasım 2012

İktisadi Araştırmalar Bölümü

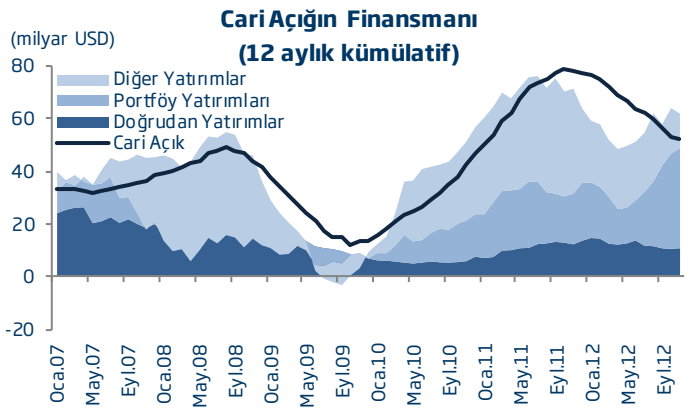
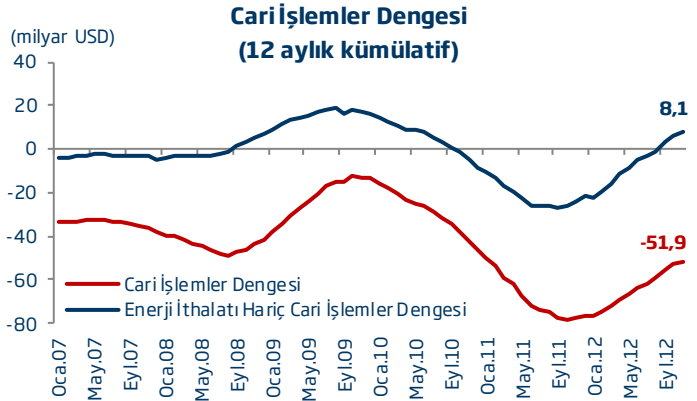

Cari açık daralmaya devam ediyor.

2012 yılı boyunca yurt içi talebin zayıf seyrini sürdürmesine ve ihracatın pazar çeşitlendirmesinin de etkisiyle artış eğilimini korumasına bağlı olarak cari açıkta süren daralma eğilimi Kasım ayında da devam etmiştir. Nitekim, Kasım ayında 4,5 milyar USD ile piyasa beklentisinin altında kalan cari açık, 2012 yılının ilk 11 ayında 45,2 milyar USD düzeyinde gerçekleşmiştir. Bu düzey, 2011 yılının aynı dönemine göre 25,1 milyar USD'lik daralmaya işaret etmektedir. 12 aylık kümülatif verilere bakıldığında da, cari açığın Ekim 2011'de ulaştığı en yüksek seviye olan 78,4 milyar USD'den 51,9 milyar USD'ye gerilediği görülmektedir. Bu çerçevede, 2012 yılsonunda cari açığın GSYH'ye oranının %7'nin altında gerçekleştiği tahmin edilmektedir. Enerji ithalatı hariç tutulduğunda ise cari işlemler dengesinin fazla verdiği dikkat çekmektedir. Cari işlemler hesabı alt kalemler itibarıyla incelendiğinde, 2012 yılının ilk 11 ayında 2011 yılının aynı dönemine göre dış ticaret açığının %26,3 oranında daraldığı, buna karşılık hizmetler dengesinde verilen fazlanın %15,7 arttığı görülmektedir. Dış ticaret açığındaki söz konusu daralmada 2012 yılında normal trendinden farklılaşarak fazla veren net altın ihracatı da önemli bir rol oynamıştır.

Hisse senetleri piyasasına yüksek sermaye girişi...

Finansman tarafı incelendiğinde, portföy yatırımlarında Haziran ayından bu yana gözlenen güçlü sermaye girişinin Kasım ayında da devam ettiği görülmektedir. Kasım ayında 4,9 milyar USD düzeyinde gerçekleşen portföy yatırımlarında yurt dışı yerleşiklerin hisse senetleri piyasasında yaptığı net alımlar dikkat çekmiştir. Nitekim, Kasım ayında hisse senetleri piyasasına 2,4 milyar USD ile aylık bazda tarihin en yüksek girişi kaydedilmiştir. Bu gelişimde Fitch'in Kasım ayı başında Türkiye'nin kredi notunu yatırım yapılabilir seviyeye yükseltmesinin etkili olduğu düşünülmektedir. Yurt dışı yerleşiklerin 2012 yılının ilk 11 ayında hisse senetleri piyasasında yaptığı toplam net alım da 5,4 milyar USD'ye ulaşmıştır. Diğer taraftan, Kasım ayında yurt dışı yerleşiklerin devlet iç borçlanma piyasasına

ilgisi devam etmiş ve bu kalemde 1,4 milyar USD'lik sermaye girişi kaydedilmiştir. Söz konusu kalemde, 2012 yılının ilk 11 ayındaki toplam sermaye girişi ise 15 milyar USD'ye ulaşmıştır.

Yurt dışı tahvil ihraçları...

2012 yılı boyunca bankaların ve reel sektörün uluslararası borçlanma piyasasına erişiminin de arttığı görülmektedir. Kasım ayında bankaların yurt dışı piyasalarda

Türkiye'ye Net Sermaye Girişlerinin Dağılımı

(12 aylık kümülatif, milyon USD)

	Aralık 2011		Kasım 2012		Sermaye Girişlerinin Dağılımı (%)	
	Değer	Değer	Oran (%)	Oran (%)	Aralık 2011	Kasım 2012
Cari İşlemler Dengesi	-76.986	-51.851	-	-	-	-
Toplam Net Yabancı Sermaye Girişi	75.173	67.969	100,00	100,00	100,00	100,00
-Doğrudan Yatırımlar	13.583	10.759	18,07	15,83		
-Portföy Yatırımları	21.986	37.971	29,25	55,87		
-Diğer Yatırımlar	28.215	13.045	37,53	19,19		
-Net Hata ve Noksan	11.419	6.195	15,19	9,11		
-Diğer	-30	-1	-0,04	0,00		
Rezervler⁽¹⁾	1.813	-16.118	-	-	-	-

(1) Rezervler, toplam net sermaye girişleri ile cari denge arasındaki fark olup (-) değer rezerv artışı, (+) değer rezerv azalışını ifade etmektedir.

Ödemeler Dengesi - Kasım 2012

İktisadi Araştırmalar Bölümü

gerçekleştirdiği 1,3 milyar USD'lik yeni tahvil ihracı ile beraber 2012 yılının ilk 11 ayındaki toplam ihrac tutarı 2011 yılının aynı dönemine kıyasla %157,8 artarak 7,2 milyar USD'ye ulaşmıştır. Kasım ayında reel sektör de uluslararası piyasalarda 700 milyon USD'lik tahvil ihrac etmiştir. Böylece, reel sektörün 2012 yılının ilk 11 ayında gerçekleştirdiği toplam ihrac tutarı 1,2 milyar USD'ye ulaşmıştır. Türkiye'nin kredi notunun yatırım yapılabilir seviyeye yükseltilmesinin de katkısıyla, 2013 yılında bankaların ve reel sektörün uluslararası tahvil piyasasının sunduğu imkanlardan daha fazla yararlanacağı tahmin edilmektedir.

Portföy yatırımlarındaki güçlü seyre karşılık, doğrudan yatırımlar görece zayıf seyrini sürdürmektedir. Kasım ayında kaydedilen 295 milyon USD'lik giriş ile Ocak-Kasım döneminde toplam net doğrudan yatırımlar 7,5 milyar USD düzeyinde gerçekleşmiştir. Bu tutar 2011 yılının aynı dönemine kıyasla %27,2 oranında daralmaya işaret etmektedir.

Yurt dışından sağlanan krediler...

2011'in ilk 11 ayında yurt dışından 4,3 milyar USD'lik uzun vadeli net kredi kullanımı yapan bankacılık sektörünün 2012 yılının aynı döneminde uzun vadeli kredilerde 1,1 milyar USD net kredi ödeyicisi olduğu görülmektedir. Bu dönemde uzun vadeli kredilerde borç çevirme oranı %87 düzeyinde gerçekleşmiştir. Reel sektörün ise, 2012 yılının ilk 11 ayında

2011'in aynı dönemine kıyasla azalmakla birlikte yurt dışından uzun vadeli net kredi kullanımının devam ettiği görülmektedir. 2012'nin ilk 11 ayında reel sektörün uzun vadeli net kredi kullanımı 2,4 milyar USD tutarında, borç çevirme oranı da %111 düzeyinde gerçekleşmiştir.

TCMB rezervlerini artırmaya devam ediyor.

Cari açık düşüş kaydederken sermaye akımlarının güçlü seyrini sürdürmesi TCMB'nin döviz rezervlerini artırmaya olanak vermektedir. TCMB'nin rezerv varlıkları Kasım ayında 584 milyon USD artmıştır. Böylece, 2011 yılının ilk 11 ayında 3,6 milyar USD artan rezerv varlıklar, 2012 yılının aynı döneminde 21,6 milyar USD artmıştır. TCMB'nin rezervlerini artırması uluslararası piyasalarda yaşanabilecek dalgalanmalara karşı Türkiye ekonomisinin kırılganlığını azaltmaktadır.

Cari açıktaki daralma eğilimi ivme kaybedebilir.

2012 yılı boyunca cari açıktaki devam eden gerileme eğiliminin 2013 yılında iç talepte beklenen canlanma ile birlikte ivme kaybedeceği, net altın ihracatının da normal trendine dönmesi halinde söz konusu ivme kaybının belirginleşebileceği öngörülmektedir. Bununla birlikte, ihracattaki artış eğiliminin korunması, iç talepte beklenen artışın kontrollü olması ve petrol fiyatlarının global talebin zayıf seyrine bağlı olarak yatay kalacağı öngörüsü ile cari açıktaki beklenen artışın sınırlı olacağı tahmin edilmektedir.

Ödemeler Dengesi	(milyon USD)				
	Kasım 2012	Ocak-Kasım 2011	Ocak-Kasım 2012	% Değişim	12 Aylık Kümülatif
Cari İşlemler Dengesi	-4.479	-70.377	-45.242	-35,7	-51.851
Dış Ticaret Dengesi	-5.534	-82.365	-60.688	-26,3	-67.413
Hizmetler Dengesi	1.262	17.683	20.459	15,7	20.772
Turizm (net)	1.016	17.474	17.673	1,1	18.243
Gelir Dengesi	-331	-7.028	-6.211	-11,6	-6.809
Cari Transferler	124	1.333	1.198	-10,1	1.599
Sermaye ve Finans Hesapları	4.329	58.378	38.467	-34,1	45.656
Doğrudan Yatırımlar (net)	295	10.364	7.540	-27,2	10.759
Portföy Yatırımları (net)	4.946	19.228	35.213	83,1	37.971
Hisse Senetleri	2.383	-1.189	5.422	-	5.625
Borç Senetleri	3.386	17.088	27.502	60,9	30.698
Diğer Yatırımlar (net)	-328	32.460	17.290	-46,7	13.045
Varlıklar	-1.659	13.974	1.681	-88,0	-1.167
Efektif ve Mevduat	-1.315	15.265	3.832	-74,9	1.409
Yükümlülükler	1.331	18.486	15.609	-15,6	14.212
Krediler	1.229	19.146	5.933	-69,0	5.712
Bankacılık Sektörü	1.305	12.808	2.898	-77,4	2.576
Bankacılık Dışı Sektörler	475	7.260	5.184	-28,6	5.145
Mevduat	-664	-3.304	8.005	-	7.000
Yurtdışı Bankalar	-791	-4.303	7.421	-	5.883
Yabancı Para	-760	2.705	5.915	118,7	4.969
Türk Lirası	-31	-7.008	1.506	-	914
Yurtdışı Kişiler	279	2.795	2.707	-3,1	3.359
Rezerv Varlıklar (net)	-584	-3.645	-21.576	491,9	-16.118
Net Hata ve Noksan	150	11.999	6.775	-43,5	6.195

Kaynak: TCMB

Ödemeler Dengesi - Kasım 2012

İktisadi Araştırmalar Bölümü

Türkiye İş Bankası A.Ş. - İktisadi Araştırmalar Bölümü**İzlem Erdem - Bölüm Müdürü**

izlem.erdem@isbank.com.tr

Alper Gürler - Birim Müdürü

alper.gurler@isbank.com.tr

Kıvılcım Eraydın - Uzman

kivilcim.eraydin@isbank.com.tr

Erhan Gül - Uzman

erhan.gul@isbank.com.tr

Bora Çevik - Uzman Yrd.

bora.cevik@isbank.com.tr

Eren Demir - Uzman Yrd.

eren.demir@isbank.com.tr

Mustafa Kemal Gündoğdu - Uzman Yrd.

kemal.gundogdu@isbank.com.tr

Gamze Can - Uzman Yrd.

gamze.can@isbank.com.tr

YASAL UYARI

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.